

Pokuta za pět tisíc, ušlý zisk dvacet

Energetický regulační úřad (ERÚ) se stále častěji setkává se sankcemi za ušlý zisk, který je po spotřebitelích vymáhán za předčasné ukončení smlouvy s dodavatelem elektřiny nebo plynu. Ten přitom může být několikanásobně vyšší než pokuta samotná a vymáhaná částka se může ve výsledku pohybovat i v desetitisících.

Rozhodli jste se odejít od dodavatele energie, ale máte uzavřenou smlouvu na dobu určitou, která ještě neskonzulovala? Potom se s nejvyšší pravděpodobností dočkáte sankce za předčasné ukončení smlouvy. Její výši ovlivňuje mimo jiné doba, která zbývá do řádného ukončení kontraktu.

„Samotná pokuta za předčasné ukončení smlouvy se nejčastěji pohybuje okolo pěti tisíc korun. To však některým dodavatelům nestačí a naučtují spotřebitele ještě ušlý zisk. Ve smlouvě toto ustanovení bývá uvedeno ve formě vzorce, kdy se ušlý zisk vyčíslí jako část očekávané spotřeby, kterou již nevyčerpáme. Než něco podobného podepíšete, počítejte. Uvedu jeden příklad za všechny. S žádostí o pomoc se na nás obrátil senior, po kterém chtěl dodavatel zaplatit za předčasně ukončenou smlouvu přes sedmdesát tisíc korun, a to od něj plyn odebíral sotva měsíc. I když šlo o extrémní případ, částky přesahující deset tisíc už tak výjimečné nejsou,“ varuje Ladislav Havel, člen Rady ERÚ.

Vzorec ušlého zisku typicky počítá s několika stokrát za každou megawatthodinu (MWh), kterou měl spotřebitel podle dodavatele ještě odebrat, ale kvůli předčasnému ukončení smlouvy již neodebere. Množství těchto megawatthodin dodavatel zpravidla dovozuje z očekávané spotřeby, která se promítá i do nastavení záloh.

Podobné podmínky mohou odporovat zákonu, pokud zakládají výrazně nerovné postavení smluvních stran, proto by je spotřebitel mohl napadnout u soudu. Nehledě na to, že často jsou ujednání o smluvních sankcích v textu smlouvy skrytá, obtížně čitelná, anebo průměrnému čtenáři objektivně nesrozumitelná. Komplikací lze ale jednoduše předejít, stačí si smlouvu důkladně prostudovat ještě před podpisem, a samozřejmě trvat na objasnění významu nesrozumitelných ustanovení.

Příklad z praxe

- Dodavatel požaduje **300 Kč** ušlého zisku za každou **MWh** očekávané spotřeby.
- Domácnost užívá přímotopy, spotřebuje **7 MWh** elektřiny ročně.
- Do řádného ukončení smlouvy zbývá **5 let**.

Ušlý zisk = 300 x 7 x 5 = 10 500 Kč

(částka nezahrnuje samotnou pokutu za předčasné ukončení smlouvy)

„Pokud se Vám zdá smlouva v oddílu pojednávajícím o sankcích příliš složitá a dodavatel se brání srozumitelnému vysvětlení, měli byste ji zavrhnout. Na trhu si můžeme vybírat přinejmenším z několika desítek nabídek, vyberte si takovou, která na Vás nelíčí zákeřné pastí,“ říká Markéta Zemanová, členka Rady ERÚ a dodává: „S tímto problémem by spotřebitelům mohla částečně pomoci novela energetického zákona, která zkrátí maximální možnou délku smluv na dobu určitou, čímž se omezí i sankce od toho odvozené.“

Délku smluv na dobu určitou uzavíraných s dodavatelem energie dnes prakticky nic neomezuje. Výjimečné tak nejsou případy, kdy se lidé uzavírají i na deset let. Jestliže bude schválena novela energetického zákona, maximální délka smlouvy se zkrátí na tři roky. Novelu již odhlasovala Poslanecká sněmovna a projednává ji Senát Parlamentu ČR.

Kontakt:

Energetický regulační úřad
www.eru.cz

sídlo úřadu

A: Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava
T: 564 578 666, E: podatelna@eru.cz

Kontakt pro média:

Michal Kebort
tiskový mluvčí ERÚ

dislokované pracoviště Praha
A: Jankovcova 1566/2b, 170 00 Praha 7
M: 724 060 790, E: tiskove@eru.cz